

Op Stapel 2025-15

20 oktober 2025

20-10-2025
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

- › In de rubriek [Op Stapel](#) geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen

Joachim Van Tilburg en Els Supply (wat de toelichting betreft)
joachim.van.tilburg@g-o.be els.supply@g-o.be

Geert Spiessens (wat het standpunt van het GO! betreft)
geert.spiessens@g-o.be

In deze aflevering:

Programmadecreet bij de begroting 2026.

▸ Programmadecreet bij de begroting 2026

In het kader van de begroting voor 2026 zijn er aanpassingen in verschillende beleidsdomeinen. Voor “Onderwijs en Vorming” gaat het om de volgende aanpassingen:

- Aanpassing van de verlopen wegen bijzondere opdracht wat betreft de projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs (= detacheringen). Nu staat er dat het totaal aantal van deze verlopen wegen bijzondere opdracht voor het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs samen, vastgelegd is op maximaal 42 voltijdse equivalenten waarvan er minimaal 12 voltijdse equivalenten worden voorbehouden voor het Gemeenschapsonderwijs en de representatieve groeperingen van inrichtende machten. Het maximaal aantal van 42 wordt met dit programmadecreet aangepast naar 25,5. (opmerking: voor het GO! verandert er voorlopig niets)
- Het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024 is ondertussen afgelopen. De nadruk lag hier op het verhogen van geletterdheid bij jongeren, binnen de familieomgeving, bij werkzoekenden en werkenden en mensen in armoede. Het Plan werd ondertussen geëvalueerd en de precieze meerwaarde van dit plan is onvoldoende duidelijk.

Er is nu besloten om het geletterdheidsbeleid niet langer vorm te geven vanuit een strategisch plan. Hierdoor hoeft de coördinatie ervan ook niet langer opgenomen te worden door Vocvo vzw.

Ook de werking inzake duidelijke taal zal vanaf 1 januari 2026 niet langer toegekend worden aan Vocvo vzw. De werking zal worden overgedragen aan het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Dit betekent ook dat “Wablief” opgenomen zal worden in de beheersovereenkomst van Literatuur Vlaanderen die zal ingaan op 1 januari 2026. De overname van “Wablief” door het beleidsdomein Cultuur wordt voorbereid in overleg met alle partijen. Hierbij heeft het beleidsdomein Cultuur zich geëngageerd om de personeelsleden van “Wablief” over te nemen en kunnen ze in principe verder werken tegen dezelfde arbeidsvoorwaarden.

- In begrotingsjaar 2026 worden opnieuw middelen ten behoeve van de asielproblematiek toegekend aan het volwassenenonderwijs: 32.955,75 aanvullende leraarsuren, 481,99 aanvullende punten en een bedrag van 604.847,18 euro aan werkingsmiddelen.
- Het Digiplan voorziet bijkomende ICT-middelen aan de schoolbesturen (voor scholen gewoon en buitengewoon BaO; scholen en centra voor voltijds SO, BuSO en deeltijds beroepssecundair onderwijs; academies voor deeltijds kunstonderwijs; centra voor volwassenenonderwijs) voor investeringen in hun ICT-infrastructuur en ICT-toestellen voor hun personeel. Het werkingsbudget wordt voor een periode van maximaal drie schooljaren toegekend en kan worden aangewend tot en met 31 december van het derde jaar dat volgt op het schooljaar waarin het werkingsbudget wordt toegekend.

In dit programmadecreet wordt uitdrukkelijk voorzien dat de toelage dient om de afname van de Vlaamse toetsen te garanderen en te garanderen dat er voldoende en geschikte ICT-infrastructuur voor leerlingen of cursisten en personeel ter beschikking is. Daarenboven wordt met deze toelage de gelijke toegang tot digitale leermiddelen bevorderd.

- ▶ Verder wordt verduidelijkt welke regels de Vlaamse Regering kan opstellen. Zo kan de Vlaamse Regering opleggen dat voor de inzet van deze middelen een referentielijst moet worden gevolgd. Daarnaast stelt het Kenniscentrum Digisprong referentieprijs vast van digitale leermiddelen die aan de ouders kunnen worden aangerekend. Deze prijzen geven scholen en ouders een duidelijke houvast over welke prijzen redelijkerwijs kunnen worden verwacht. De bijkomende werkingsmiddelen worden door de scholen aangewend ter waarborging van gelijke toegang tot digitale leermiddelen. De scholen zijn gehouden om hiertoe sociale correcties door te voeren. Een belangrijke sociale correctie is het voorzien van een uitleendienst van digitale leermiddelen wanneer na de schooluren gebruik ervan vereist wordt. Ook moet er gegarandeerd worden dat deze middelen correct en effectief ingezet worden. Daarom wordt voorzien dat de Vlaamse Regering kan opleggen dat voor het ontvangen van deze middelen, scholen een ICT-beleidsplan en professionaliseringsbeleid moeten hebben. Daarnaast wordt voorzien dat de Vlaamse Regering ook regels inzake rapportering en verantwoording en de monitoring en de evaluatie van het digitaliseringsbeleid kan bepalen.
- Er komt een tijdelijke programmatiestop in het DKO: een schoolbestuur kan in het schooljaar 2026-2027 geen nieuwe academies, domeinen en structuuronderdelen oprichten en geen nieuwe onderwijsbevoegdheid verkrijgen voor clusters van opties, clusters van muziekinstrumenten, een unieke optie of een uniek muziekinstrument. De programmatiestop vormt een bewarende maatregel, gelinkt aan het debat over de rationalisatie van de opleidingen en het voorzien van een middenkader dat nu loopt.
- Aanpassing van de kostenverantwoording bij de subsidies in het decreet zomerscholen.
 - Door een technische aanpassing wordt het duidelijker dat er wel degelijk een financiële afrekening nodig is op basis van de kosten die betrekking hebben op de gesubsidieerde activiteit voor het subsidiebedrag van maximaal 45 euro per deelnemende leerling per dag voor de kosten die verbonden zijn aan de organisatie van een aanbod van onderwijs- en vrijetijdsactiviteiten.
 - De subsidie voor het opnemen van de regierol wordt expliciet vrijgesteld van verantwoording.
- De effectieve invoering van de 'inductie voor startende leraren' is uitgesteld, maar het reeds voorziene budget wordt alsnog verdeeld over de scholen gewoon en buitengewoon BaO en SO. Voor het begrotingsjaar 2025 gaat het 16.233.000 euro; voor het begrotingsjaar 2026 is het bedrag 22.467.000 euro.

Dit werkingsbudget moet worden aangewend in het kader van aanvangsbegeleiding van startende leerkrachten. Dit kan enerzijds dienen voor de professionalisering van startende leerkrachten en hun mentoren. Anderzijds kan het budget ook gebruikt worden om startende personeelsleden een gedeelte van hun opdracht via het gekende PWB-systeem (Personeel op WerkingsBudget) vrij te stellen om zo extra aanvangsbegeleiding te kunnen voorzien

Het extra werkingsbudget voor 2025 wordt uiterlijk op 31 december 2025 uitbetaald. Het extra werkingsbudget voor 2026 wordt uiterlijk op 30 juni 2026 uitbetaald.

- ▶ - Momenteel is er een dalende instroom van Oekraïense leerlingen. De hertellingen in het kader van de Oekraïne-crisis in het BaO en SO worden dan ook met ingang van 1 januari 2026 stopgezet. De middelen die dit schooljaar (2025-2026) reeds toegekend werden door de instroom in de eerste helft van het schooljaar blijven uiteraard toegekend. Scholen zullen dus op de reeds toegekende omkadering (op basis van de instroom tot en met 31/12/2025) kunnen blijven rekenen tot aan het einde van het schooljaar 2025-2026. Ook als gevolg van de dalende instroom van Oekraïense leerlingen, zal de toekenning van het extra werkingsbudget voor de CLB om Oekraïense leerlingen te begeleiden, vanaf 1 september 2026 worden stopgezet.
(Opmerking: de bestaande organieke omkaderingsvormen (zoals de aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers in het BaO en de specifieke uren-leraar voor OKAN in het SO) blijven behouden. Het onthaalonderwijs voor Oekraïense leerlingen en andere anderstalige nieuwkomers kan dus blijven worden georganiseerd volgens de gebruikelijke systematiek.)

Verder kunnen er vanaf 1 januari 2026 geen nieuwe huurovereenkomsten meer worden aangegaan voor de realisatie van tijdelijke schoolinfrastructuur. De bestaande overeenkomsten blijven wel verder lopen en kunnen in functie van de nood nog worden verlengd voor een extra termijn van maximaal 2 jaar.

De subsidiëring van het onderwijs in de nooddorpen in kader van de Oekraïne-crisis wordt opgeheven.

Protocol van het *GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* bij het voorontwerp van decreet Programmadecreet bij de begroting 2026

Het GO! onderwijs van de Vlaamse gemeenschap geeft een protocol van akkoord bij het voorontwerp van decreet Programmadecreet bij de begroting 2026.

We zijn tevreden dat er opnieuw aanvullende vte, leraarsuren, punten en werkingsmiddelen ten behoeve van de **asielproblematiek** worden voorzien, maar hernemen hier onze vraag naar de structurele verankering van die middelen.

In dit voorontwerp wordt de decretale basis voor de toekenning van de tweede ronde middelen **Digiplan** geregeld. We stellen echter vast dat die middelen niet voorzien worden voor de centra voor leerlingenbegeleiding, de leersteuncentra en de onderwijsinternaten, wat we betreuren. We betreuren ook het verminderen van het totaal voorziene bedrag Digiplan van 400 mio euro naar 325 mio euro.

Met betrekking tot de **tijdelijke programmatiestop in het deeltijds kunstonderwijs** blijkt dat de timing die voorzien is om de oefening rond het opleidingsaanbod te lopen van dien aard is dat ze minstens twee schooljaren, zo niet meer, in beslag zal nemen en dus niet spoort met de timing voor de tijdelijke programmatiestop zoals ze voorzien is in het voorliggend programmadecreet. In het Programmadecreet is er namelijk slechts sprake van één schooljaar. Hieruit leiden we af dat deze tijdelijke programmatiestop allicht zal moeten verlengd worden. Om die reden pleiten we nadrukkelijk voor het inschrijven – in dit artikel – van een afwijkingsmogelijkheid op de voorliggende programmatiestop. Het inschrijven van een afwijkingsmogelijkheid doet geen afbreuk aan het feit dat de minister via een besluit controle blijft houden over de al dan niet toekenning van onderwijsbevoegdheid/programmatie, maar biedt tegelijk wel de mogelijkheid voor het minstens kunnen aanvragen van een afwijking bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten omwille van bijvoorbeeld studiecontinuïteit.

Tot slot willen we onze expliciete waardering uiten voor de regeling met betrekking tot de toekenning van een eenmalig extra werkingsbudget voor de versterking van de **aanvangsbegeleiding van startende leerkrachten** in het gewoon basisonderwijs, het buitengewoon basisonderwijs, het gewoon secundair onderwijs en het buitengewoon secundair onderwijs. We zijn tevreden dat er werk gemaakt werd van een regeling die nu meer ruimte biedt aan onze scholengroepen om beleid mee te voeren rond aanvangsbegeleiding dan wat hierover eerder op tafel lag. Deze regeling geeft de gewenste flexibiliteit aan onze scholengroepen en scholen en getuigt van een vertrouwen in de werkgevers, wat we ten volle waarderen. Het is om die reden net jammer dat het volwassenenonderwijs hierin niet meegenomen wordt. We vinden het tenslotte ook jammer dat hiervoor minder geld (-10 mio euro) beschikbaar wordt gemaakt dan initieel was voorzien.

